

UDC 796.082

The work was supported by the Science Committee of RA, in the frames of the research project № 21T-5C071

JUDO IN TEENAGERS' BULLYING PREVENTIVE SYSTEM

ORCID: 0000-0002-9153-5806, ORCID: 0000-0003-2904-4085

**Rector, professor at chair martial sports,
PhD of pedagogy, professor D. S. Khitaryan,
Vice-rector on educational and scientific affairs,
Associate of professor at chair of medical and biological sciences,
Doctor of biology, associate of professor L. S. Stepanyan,
lecturer G. D. Khitaryan
Armenian State Institute of physical culture and sport,
Yerevan, Armenia,
French University in Armenia,
Yerevan, Armenia,
E-mail: rector@sportedu.am, lusine.stepanyan@sportedu.am,
gevorg.khitaryan@sportedu.am**

Key words: teenager, bullying, judo, prevention, health.

1.1. Introduction

From the point of view of modern society, the 21st century is characterized as an era of higher technologies, rapidly changing social economics, ecological, political, industrial, as well as technical progress, which leads to not only positive but also a number of negative changes. Here belong sedentary lifestyle, disorder of leisure and working regime, obvious emphasize on individuality, absence of space and time limits etc. which determine manifestation of negative emotional state. Moreover these changes have impact on various age, gender, social, professional layers, promoting to negative emotional states, properties, as well as aggressive and deviant behavior. The bullying problem is among them as well. Bullying means chasing in translation. In spite of the fact that many researches have been made on the problem of bullying since 70s of the last century, the problem was not solved, moreover it was spread among different and larger age groups. The scientists of different scientific disciplines have touched upon the phenomenon of bullying. For example Heald (1994), Besag (1984) state that bullying is an act of violence realized by one or more people towards the other person, who is not able to protect himself [1]. Bullying carries physical, psychological, social character. It can be manifested in the format of brawls, fights, isolation, money embezzlement and others [1]. Bullying is characterized by systematization and continuousness. Bullying is acted by three sides: aggressor, victim and observer, moreover, any of them is characterized by special psychological peculiarities. Thus the aggressors tend to show their dominance over the other participants, while the victim lives in an atmosphere of fear, anxiety, isolation, distrust. It is interesting that in spite of the high level of aggression and conflict the aggressor has a positive self-attitude, while the victim has low self-esteem, destructive behavioral strategy of overcoming conflict situations.

It can be said that as greater is the guilt of the aggressor as greater is the role of the victim, because the victim's being weak, defenseless and unconfident provokes the aggressor to reveal his negative emotional states. At the same time in their researches Kim and Shiffer point out that victims also differ in their characters. Here we deal with two types of victims, those who are characterized by higher anxiety, self-distrust, negative self-attitude, sense of guilt and shame, while the active victims are characterized by a high level of self-esteem, the ability to ignore the others, as well as excessive aggression and emotional instability etc. [2].

Teenagers are considered to be the most vulnerable group for Bullying impact, as in this age group the manifestation of an aggressive behavior is considered natural and acceptable.

Social, psychological and biological fundamental changes occur in the period of teenage, which make teenagers more vulnerable towards different external effects. This period is guided by hormonal active changes from the point of view of physiology, and they manifest out-of-control, violent and passionate behavior. As to the psychological aspect there appear new traits like, risk, contradiction, independence, as well as aggression and conflict. The changes occurred in a teenager on the social level are also worth of interest: he is lost in the society. These changes motivate to the manifestation of aggressive, deviant behavior among the teenagers. The dissemination of bullying in RA is also provoked by the fact that teenagers finishing the secondary schools go to high schools, colleges or vocational schools, where they have to gain a foothold among peers. Taking into consideration the fact that the participants of bullying both aggressors and victims are differentiated by a number of peculiarities like self-recognition and self-acceptance, emotional and behavioral manifestations, it becomes necessary and urgent to develop measures which will help to establish completeness and health of a teenager's «self», keeping him away from appearing in the bullying system, in any role. In this respect an important role is given to sporting activity, particularly buddo sports, which promote to not only physical preparedness level increase but also mental and physical health maintenance.

For aggressive behavior management and generally behavior self-management, judo is the most effective of the sport types as its ideology promotes to the formation of skills of reflective culture, self-recognition, self-development and self-realization, attention to the surrounding environment, respect to the others, patiently waiting for the correct time to attack. In our previous studies it is noted that judo as martial art is endowed by a number of peculiarities, particularly the approach of gradual physical and psychological development, as well as the approach of healthy body and healthy soul combination. In his study D. Khitaryan notes that judo forms such features as determination, risk, persistence, purposefulness, independence, self-control, endurance as well as promotes to the development of self-recognition, self-control, self-consciousness skills [3].

In the system of judo an important role is given to the impossibility of being the first which determines the essence of judo being developer of interesting and useful motor abilities, healthy body and soul skills. This process has gradual and continuous character, independently of athlete's participation in competitions or winning any prize. Judo highlights purposefulness, the skill of overcoming own weakness, mechanisms of self-recognition and self-realization [4].

Taking into account the ideology of judo and its special tactical and technical tricks, on the one hand and our national physical and psychological characteristics, on the other hand,

as well as the co-existence of the national kokh wrestling to our ethnos, it is rational to introduce judo in schools as a system of physical and spiritual education. Moreover, judo can also be included in the school program as a sport discipline or even judo separate elements can be applied for self-confidence, self-recognition, regulation and management of negative emotional states.

The above-mentioned on judo as a sport and ideology, on the one side, the distribution of deviant behavior, in particular bullying, and the presence of its preconditions among teenagers on the other side, the development and implementation of complex measures throughout the world, and in particular in the Armenian education system is actual and of current interest.

The aim of research is to study judo training in the system of prevention and correction of teenage bullying.

The hypothesis of the research is: Judo's ideology, technical and tactical tricks are supposed to influence the formation of "self -concept" at all levels and serve to prevent bullying as a manifestation of bad behavior.

To achieve the goal, the following issues have been proposed:

1. To study the personal and socio-psychological determinants of origin, development and diffusion of bullying as a deviant behavior;
2. To analyze the preconditions of deviant behavior during the teen years,
3. To study the peculiarities of judo as a sport,
4. To identify the effects of judo on the prevention and correction of bullying among adolescents.

The object of research is adolescent bullying.

The subject of research is the effect of judo on the prevention of adolescent bullying.

1.2. Methods of the material

Testing and survey methods were used to solve the research issues.

In order to reveal the structural and functional components of the bullying it's been applied "Bullying Structure" (according E. Norkina) methodology, which provides an opportunity to identify the five roles of the bullying system: aggressor (provocateur), victim, assistant, defender, observer.

Aggressors are characterized by a high level of aggression and their victim can be anyone standing next to them. The assistants of the provocateurs are the perpetrators of the aggressive behavior who imitate their provocateurs. Defenders usually enjoy a reputation among compeers and rarely attack classmates or representatives of other groups. The victims reported high levels of anxiety, depression, isolation and more. And finally, observers are teenagers who simply witness the manifestations of deviant behavior.[5].

The study involved 60 adolescent alumni from secondary and sports schools. There were randomly selected 35 teenagers from the public secondary school and 25 judokas of sports schools practicing judo for more than three years.

It's been sent the above-mentioned E. Norkina's test to the respondents, along with the questionnaire by the Google forms application.

The obtained results were subjected to qualitative and quantitative analysis using SPSS 24.0 statistical package.

The research results:

The analyses of bullying structure diagnosis test results show that the majority of people being researched (21 people) are observers, 10 are victims, 6 helpers, 15 defenders and 8 bullies.

According to the involvement in judo we have divided them into two groups: the first group consists of secondary school pupils who have never practiced judo before and the second group consists of sportsmen of sport schools practicing judo as professionals or amateurs.

In these groups the results of the distribution of researched show that the defenders are a great part of teenagers in secondary schools (12 person), the same picture we have also in the group of judokas (9 person). But great differences are noted in the groups concerning victims. 9 people are included in the first group, while in the group of judokas we have only 1 person. The differences registered in the groups concerning the defenders are also very interesting: 8 people are in the first group, 7 defenders are in the second group. 5 helpers are in the first group, 1 person is the second group. It is very interesting that both in secondary school pupils and in groups of judokas the number of bullies is small: 5 and 3 correspondingly.

Thus we have following image: (See Table 1)

Table 1. Distribution of the researched

	1st Group Teenagers in Public School	2nd Group Judoists in Sport School
Observers	12 people	9 people
Victims	9 people	1 person
Defenders	8 people	7 people
Assistants	5 people	1 person
Bullies	5 people	3 people

According to the above mentioned we can clearly see that the main differences occurred in the groups of the helpers and victims, in other cases the distribution does not differ greatly.

We also made an intergroup comparative analysis according to E. Norkina's "Bullying Structure" test components average. The analysis revealed reliable ($p < 0.05$) differences due to the functions of helpers and victims. According to the other functions significant differences are not registered. (see Figure 1).

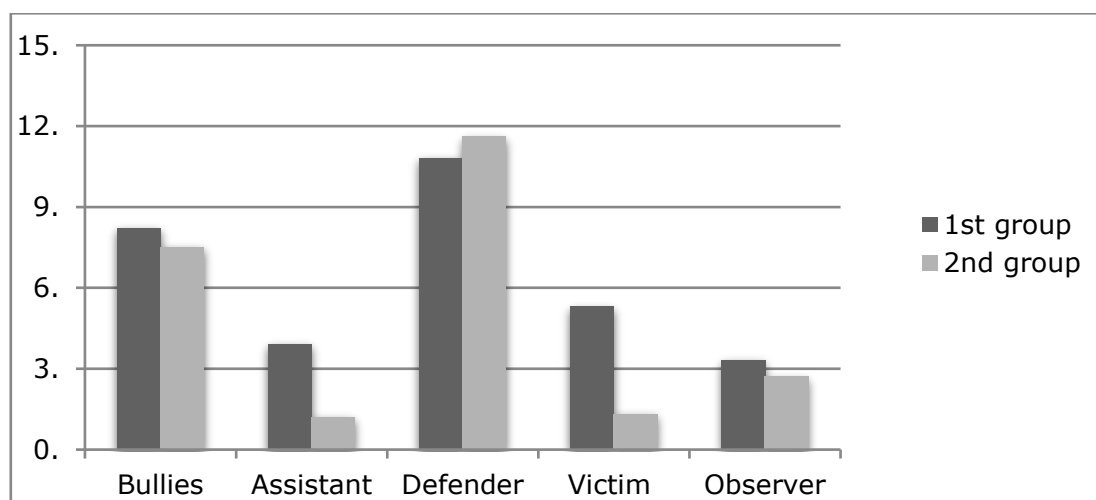

Figure 1. The results of intergroup comparative analysis of bullying functions indicators

It should be noted that victims and helpers in both groups have many psychological features such as negative self-esteem, hostility, hidden aggression, high level of anxiety, ineffective coping and etc. At the same time these features are rarely found in judokas group which is increasing the positive effect of judo in the process of preventing bullying.

Therefore we consider that it is necessary to include the elements of judo techniques in the program of physical education not only to upgrade the physical fitness level but also to increase the psychological maturity. The use of judo techniques is to contribute to the harmonious existence of the physical training, technical mind and triad which are controlling the human emotions and behavior.

As a result we can say that teaching judo in schools as a subject or as an additional component in physical education will promote physical health and will develop the important qualities such as determination, willingness to risk, patience and tolerance. As well as it will improve the self-recognition, self-development, self-controlling and self-management skills.

1.3. Conclusions:

1. It is revealed that among teenagers' bullying system all types of roles are present: bullies, victims, helpers, defenders and observers.
2. Significant differences have been identified in the structural and functional components of bullying among teenagers in secondary schools and Judokas.
3. The results of the intergroup analysis showed that the number of victims and helpers among teenagers studying in secondary schools is significantly higher than among teenagers training judo.
4. The results of the comparative analysis provide us the exact information that judo has a key role as a bullying prevention among teenagers.
5. Based on the research results it is proposed to include judo as an alternative to physical education in secondary schools or to include judo technical elements in the program of physical education.

Acknowledgments

This work was supported by the RA MESCS Science Committee in the frames of the research project SC 21T-5C071

Conflict of interests

There is no conflicts of interests

REFERENCES

1. Ilyin E. P., Psychology of the aggressive behavior. SPb: 2014, 215 p.
Ильин Е.П., Психология агрессивного поведения. СПб: Питер, 2014, 215 стр.
2. Petrosyants V. P., The problem of bullying in the modern educational environment // Newsletter of Tomsk state pedagogical university, 2011, p. 151-154
<file:///C:/Users/User/Downloads/problema-bullinga-v-sovremennoy-obrazovatelnoy-srede.pdf>
Петросянц В. Р., Проблема буллинга в современной образовательной среде. // Вестник Томского государственного педагогического университета, 2011, стр. 151-154
<file:///C:/Users/User/Downloads/problema-bullinga-v-sovremennoy-obrazovatelnoy-srede.pdf>
3. Khitaryan D. S., Judo. Educational manual. Yerevan, Author publication, 2017, 184p.
Խիթարյան Դ. Ս., Ջյուդո, Ուսումնական ձեռնարկ, Երևան, 2017, 184 էջ:
4. Shulikayu A., Kobleuya K., Nevzorov V.M., Skhalyakho Yu. M., Judo. System and wrestling: textbook, 2015, 258 p.
Шуликаю А., Коблеуя К., Невзоров М., Схаляхою М., Дзюдо. Система и борьба: учебник, 2015, 258 стр.
5. Norkin E.G., Tauride Science Reviewer www.tavr.science № 3 (8) - March 2016, www.tavr.science
Норкина Е.Г., Структура буллинга. // Таврический научный обозреватель № 3(8), 2016, www.tavr.science

ՁՅՈՒԴՈՆ ԴԵՌԱՀԱՍՆԵՐԻ ԲՈՒԼԻՆԳԻ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ

Մ.գ.թ., պրոֆեսոր Դ. Ս. Խիթարյան,

կ.գ.թ., դոցենտ Լ. Ս. Ստեփանյան,

դասախոս Գ. Դ. Խիթարյան

Հայաստանի ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պետական ինստիտուտ,

Երևան, Հայաստան,

Հայաստանում ֆրանսիական համալսարան,

Երևան, Հայաստան

ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ

Առանցքային բառեր: Դեռահաս, ահաբեկում, ձյուդո, կանխարգելում, առողջություն:

Հետազոտության նպատակ: Այս հետազոտության նպատակն է՝ ուսումնասիրել ձյուդոյի մարզումները դեռահասների ագրեսիայի կանխարգելման և շտկման համակարգում:

Հետազոտության մեթոդներ: Նպատակին հասնելու և առաջադրանքները լուծելու համար օգտագործվել են հարցաքննության և թեստավորման մեթոդները: Բուլինգի կառուցվածքային և ֆունկցիոնալ բաղադրիչների մակարդակը որոշվել է ըստ Է.Նորկինայի՝ «Բուլինգի կառուցվածքը» մեթոդով: Համաձայն նշված թեստի՝ առանձնացնում են՝ ագրեսորներ կամ բուլերներ, կամ նախաձեռնողներ, պաշտպանողներ, օգնողներ, զոհեր և դիտորդներ:

Ագրեսորներն առանձնանում են ագրեսիվության բարձր մակարդակով, և յուրաքանչյուր ոք, ով մոտ է նրանց, կարող է դառնալ նրանց զոհը: Սադրիչների օգնականներն ագրեսիվ վարքագծի կատարողներ են՝ ընդօրինակելով իրենց սադրիչներին: Պաշտպանները սովորաբար հեղինակություն են վայելում իրենց հասակակիցների շրջանում և հազվադեպ են հարձակվում դասընկերների կամ այլ խմբերի անդամների վրա: Զոհերին բնորոշ է անհանգստության, ապատիայի և մեկուսացման բարձր մակարդակը: Եվ, վերջապես, դիտորդները դեռահասներ են, որոնք պարզապես դառնում են շեղված վարքի դրսևորումների ականատես:

Հետազոտությանը մասնակցել են հանրակրթական և մարզադպրոցների 60 սաներ: Պատահականության սկզբունքով ընտրվել են հանրակրթական դպրոցի 35 պատանիներ և մարզադպրոցների 25 ձյուդոյիստներ, որոնք ձյուդոյով զբաղվում են ավելի քան երեք տարի:

Ընտրանքը կազմված էր 13-16 տարեկան դեռահասներից, որոնք, ձյուդոյի պարապմունքներին մասնակցելու համար բաժանվեցին երկու խմբի. 1-ին խումբը կազմված էր ձյուդոյով չզբաղվող դեռահասներից, 2-րդ խումբը՝ ձյուդոյով զբաղվող դեռահասներից: Բուլինգի դրսևորումների վրա ձյուդոյի մարզումների դերը բացահայտելու համար իրականացվել է բուլինգի բաղադրիչների համեմատական միջխմբային վերլուծություն:

Է.Նորկինայի կողմից վերոհիշյալ թեստն ուղարկվել է պատասխանողներին՝ Google-ի ձևաթղթերի հետ միասին:

Ստացված արդյունքները ենթարկվել են որակական և քանակական վերլուծության՝ օգտագործելով SPSS 24.0 վիճակագրական փաթեթը:

Հետազոտության արդյունքներ: Պարզվել է, որ դեռահասների շրջանում գերակշռում են «օգնականները» և «զոհերը», որոնք բնութագրվում են ագրեսիվությամբ, բացասական ինքնավերաբերմունքով, կոնֆլիկտով, թշնամանքով և այլն: Հավաստի տարբերություններ են հայտնաբերվել «զոհ» և «օգնականներ» բաղադրիչներում ($p < 0,05$): Մյուս բաղադրիչների համար էական տարբերություններ չեն հայտնաբերվել: Ավելին, ձյուդոյով չզբաղվող դպրոցականների խմբում գերակշռում էին վերը նշված բաղադրիչները:

Համառոտ եզրակացություն: Միջխմբային համեմատական վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ ձյուդոյով չզբաղվող դեռահասների խմբում զգալիորեն գերակշռում է «զոհերի» և «օգնականների» թիվը: Ստացված տվյալները ցույց են տալիս ձյուդոյի դերը դեռահասների բուլինգի կանխարգելման և շտկման համակարգում:

ДЗЮДО В СИСТЕМЕ ПРОФИЛАКТИКИ ПОДРОСТКОВОГО БУЛЛИНГА

Канд. пед. наук, профессор Д.С. Хитарян,
канд. биолог. наук, доцент Л.С. Степанян,
преподаватель Г. Д. Хитарян

Государственный институт физической культуры и спорта Армении,
Ереван, Армения,
Французский университет в Армении,
Ереван, Армения

РЕЗЮМЕ

Ключевые слова: подросток, буллинг, дзюдо, профилактика, здоровье.

Цель исследования. Целью данного исследования является влияние тренировок по дзюдо в системе профилактики и коррекции подростковой агрессии.

Методы исследования. Для достижения цели и решения поставленных задач были использованы методы опроса и тестирования. Уровень структурных и функциональных компонентов буллинга определялся по методике «Структура буллинга» по Е. Норкиной. На основании теста диагностики структуры буллинга выделяются 5 компонентов: буллеры или агрессоры, помощники, защитники, жертвы и наблюдатели, каждый из которых характеризуется особенностями психологического профиля.

Агрессоры отличаются высоким уровнем агрессии и их жертвой может стать любой, кто находится рядом с ними. Помощники провокаторов – исполнители агрессивного поведения, подражающие своим провокаторам. Защитники обычно пользуются авторитетом среди сверстников и редко нападают на одноклассников или представителей других групп. Жертвы характеризуются высоким уровнем тревоги, апатичностью и изолированностью. И, наконец, наблюдатели – это подростки, которые просто становятся свидетелями проявлений девиантного поведения.

В исследовании приняли участие 60 подростков-выпускников общеобразовательных и спортивных школ. Случайным образом были отобраны 35 подростков общеобразовательной школы и 25 дзюдоистов спортивных школ, занимающихся дзюдо более трех лет.

Выборка состояла из подростков в возрасте 13-16 лет, которые на основе занятий дзюдо были выделены в две группы: 1-ую группу составили подростки, не занимающиеся дзюдо, 2-ую группу подростки, занимающиеся дзюдо. Для выявления роли тренировок по дзюдо на проявления буллинга был проведен сравнительный межгрупповой анализ компонентов буллинга в двух группах исследования.

Респондентам был разослан вышеупомянутый тест Е. Норкиной вместе с анкетой приложением Google формы.

Полученные результаты были подвергнуты качественному и количественному анализу с использованием статистического пакета SPSS 24.0.

Результаты исследования. Было выявлено, что среди подростков доминировали «помощники» и «жертвы», которые характеризовались агрессией, негативным самоотношением, конфликтностью, враждебностью и др. Достоверные различия были выявлены по компонентам «жертва» и «помощники или ассистенты» ($p < 0.05$). По остальным компонентам достоверных различий обнаружено не было. При том в группе школьников, не занимающихся дзюдо вышеотмеченные компоненты преобладали.

Краткие выводы. Межгрупповой сравнительный анализ показывает, что на количество «жертв» и «помощников» достоверно преобладает в группе подростков, не занимающихся дзюдо. Полученные данные указывают на роль дзюдо в системе профилактики и коррекции подросткового буллинга.

Հոդվածն ընդունվել է 15.04.2022-ին:

Ստորագրվել է գրախոսման՝ 15.04.2022-ին: